

f.eks. 12 år og eventuelt straffe kriminelle unge via ungdomsretter. Af svaret (B 59, bilag 4, folketingsåret 1998-99) fremgår, at:

»1. Med hensyn til spørgsmålet om nedsættelse af den kriminelle lavalder til f.eks. 12 år kan der bl.a. henvises til FN's konvention om barnets rettigheder, som Danmark har ratificeret i 1991. Konventionen indeholder i art. 40, stk. 3, litra a, følgende bestemmelse:

»3. Deltagerstaterne skal søge at fremme indførelsen af love, fremgangsmåder, myndigheder og institutioner, som er specielt tilpasset børn, der mistænkes, anklages eller anses for at have begået strafbart forhold, herunder især:

(a) fastlæggelse af en minimumsalder, under hvilken børn anses ikke at være i stand til at begå strafbart forhold.«

Bestemmelsen er bl.a. omtalt i Geraldine Van Bueren: *The International Law on the Rights of the Child* (1995), hvor det bl.a. anføres (s. 208-209):

»International law does not establish a minimum age below which states are prohibited from depriving children of their liberty per se, but there are limitations. Article 40(3)(a) of the Convention on the Rights of the Child places a duty on States Parties to »seek to promote« the establishment of a minimum age »below which children shall be presumed not to have the capacity to infringe the penal law.«

Because State Parties to the Convention are under a duty to seek to establish a minimum age below which a child lacks the capacity to infringe the penal law, it is implicit in the Convention that any minimum age established by the national law relating to criminal capacity will also be the same minimum age below which children could not be deprived of their liberty for breaches of the penal law. Guidance is offered by the Beijing Rules United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice to states in setting the minimum age for criminal capacity. Rule 4 specifies the age should not be set at too low a level, »bearing in mind the facts of emotional, mental and intellectual maturity«. In seeking to place, however weakly, a duty on States Parties to establish a minimum age for penal capacity, the Convention and the Beijing Rules contribute to the growing trend in international law limiting the scope of states' discretion in depriving children of their liberty.«

(Dette citat lyder i forslagsstillernes oversættelse:

»International lov kræver ikke en minimumsgrænse for kriminel lavalder og for, hvornår staterne kan fratage børn og unge deres rettigheder/frihed. Dog pålægger artikel 40(3)(a) i konventionen om børns ret-

tigheder de involverede stater en pligt til at arbejde for fastsættelse af en minimumsgrænse for kriminel lavalder. Denne grænse skal sættes til en alder, hvor man formoder, at børn og unge ikke er i stand til at overtræde straffeloven.

Da de involverede stater har pligt til at arbejde for fastsættelse af en minimumsgrænse for kriminel lavalder, hvor børn ikke formodes i stand til at overtræde straffeloven, er det enderforstået i konventionen, at enhver minimumsgrænse af kriminel lavalder, der fastsættes i de nationale love omkring kriminalitet, også er den samme minimumsgrænse, efter hvilken børn og unge ikke kan fratages deres rettigheder/frihed efter brud på loven. Beijing-reglerne i »Forenede Nationers Standard Minimumsregler om Administration af Ungdomslovgivning« vejleder staterne til at sætte en minimumsgrænse for den kriminelle lavalder. Regel nr. 4 specificerer, at grænsen ikke bør sættes for lavt med hensyntagen til den følelsesmæssige, mentale og intellektuelle modenhed hos børn og unge. I forsøget på at placere et ansvar hos de involverede stater til at fastsætte en minimumsgrænse for kriminel lavalder medvirker konventionen og Beijing-reglerne til den voksende tendens i international lov om at trække en grænse for staternes spillerum med hensyn til skøn af grænsen for at fratage børn og unge deres rettigheder/frihed.«)

Efter Justitsministeriets opfattelse vil en nedsættelse af den kriminelle lavalder til f.eks. 12 år ikke i sig selv være i strid med FN's Børnekonvention eller Danmarks internationale forpligtelser i øvrigt.

2. For så vidt angår spørgsmålet om oprettelse af ungdomsdomstole, bemærkes, at FN's Børnekonventions artikel 40 også indeholder en række processuelle krav, der skal sikre børn en retfærdig rettergang, herunder regler om uskyldsformodning, adgang til forsvarerbistand, adgang til at få sagen afgjort ved en kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ m.v.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention indeholder også en række centrale bestemmelser af betydning for strafforfølgning, herunder også af børn og unge. Det gælder navnlig konventionens artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil oprettelse af ungdomsdomstole ikke kunne anses for stridende mod Danmarks internationale forpligtelser, forudsat at de retsgarantier, som bl.a. følger af FN's Børnekonvention og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, også iagttages ved behandling af straffesager mod børn og unge ved særlige ungdomsdomstole.«